

Asia: VN/26814/2024

## **Koulutustarpeen ennakointimalli**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Yleiset huomiot työryhmän esityksestä**

Lausunnolla olevassa ennakointimallissa on huomioitu pääministeri Petteri Orpon hallituksen tavoite korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuuden kasvattamisesta 50 % ikäluokasta väestön osaamistason nostamiseen tähtäävänä toimenpiteenä. Tämä tavoite ei ole kaikilla aloilla perusteltu sillä työvoimatarpeet vaihtelevat koulutusaloittain. Sosiaali-, terveys- ja kasvatusalalla tarvitaan toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaneita työskentelemään lähellä ihmistä hänen perustarpeisiinsa ja hoidon tarpeisiinsa vastaten.

#### **Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakkoinnin periaatteita**

Työryhmä esittää, että ennakkoinnin lähtökohtana on nykyinen työmarkkinatilanne, jossa toteutuvan työllistymisen, ansiotason sekä työvoimareservien suuruudesta päätellään kuinka paljon eri sektoreilla ja koulutusaloilla olisi koulutettava uutta työvoimaa, jotta työvoima työllistyisi mahdollisimman usein ja mahdollisimman tuottaviin tehtäviin. SuPerin jäsenet työskentelevät aloilla, joilla tuottavuus mitataan eri tavoin kuin ennakointimallissa.

Työryhmän esittämät täydentävät erillismoduulit sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä koulutuksen ja kasvatuksen aloille ovat kannatettavia. Myöhemmin kehitettävillä täydentävillä moduuleilla voidaan huomioida väestörakenteen muutokseen liittyvä palvelutarpeen kehitys sekä kelpoisuuksia koskeva sääntely ja sen mahdolliset muutokset.

Terveyden ja hyvinvoinnin ala on ala, jossa on paljon alanvaihtajia. Aiemmin jollekin toiselle alalle kouluttautunut ja siellä työskennellyt henkilö kouluttautuu esim. terveydellisten syiden ja työttömyyden vuoksi terveyden ja hyvinvoinnin alalle. Muita syitä voivat olla esim. työn merkityksellisyys ja elämäntilanteen muutos. Erityisesti työn merkityksellisyyden vuoksi alaa vaihtavat haluavat tehdä sellaista työtä, jonka jälki näkyy heti. Heillä ei ole useinkaan aikomusta jatkaa korkeakouluopintoihin samallakaan alalla. Motivaatio opiskella työhön, jossa tehdään työtä lähellä ihmistä, on korkea.

Nuorille, jotka haluavat kouluttautua terveyden ja hyvinvoinnin alalle korkeakoulussa, polku ammatillisten opintojen kautta on osoittautunut varsin toimivaksi.

SuPer ei kannata hallituksen tahtotilaa siitä, että ohitetaan ammatillisen koulutuksen antamat edut terveyden ja hyvinvoinnin alan korkeakouluopinnoille. Koulutuspolkujen tarkoituksenmukaisuutta on syytä miettiä/harkita erityisesti terveyden ja hyvinvoinnin alalla. Ajallinenkin etu on ammatillisen koulutuksen puolella verrattuna lukiokoulutukseen. Ammattikorkeakoulussa voidaan aiempaa osaamista tunnustaa ja tunnustaa esim. lähihoitajien kohdalla.

#### **Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakointimallin toteutusta**

Työryhmämuistion Usein kysytyissä kysymyksissä esitetään kysymys, miten mallissa on huomioitu väestön vanhenemisen aiheuttama hoivatarpeen kasvu. Vastauksessa näkyy mallin painotus korkeakoulutukseen. Lähihoitajat ovat suurin ammattiryhmä ikääntyneiden palveluissa, ei sairaanhoitajat

#### **Lausunnonantajan näkemykset koskien työryhmäraportin mukaisen perusskenaarion ennakointitulosta**

-

Salo Jussi  
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

Ojajärvi Sari  
Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry